Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 5 Tdo 966/2012, ECLI:CZ:NS:2012:5.TDO.966.2012.1

Číslo: 3/2014

Právní věta:

Trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku lze spáchat i neoprávněným zásahem do zákonem chráněných práv k databázi, ovšem – podobně jako u ostatních práv vyjmenovaných v citovaném ustanovení – z odsuzujícího rozsudku musí být zejména zřejmé, do jakých práv k databázi pachatel zasáhl, jakým způsobem se tak stalo a proč jde o zásah nikoli nepatrný.

Přitom z autorskoprávního hlediska lze databáze klasifikovat jako:

- a) souborná díla, tedy databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora (uspořadatele),
- b) databáze považované za souborná díla, tedy původní (nejedinečné) databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu vlastním duševním výtvorem uspořadatele,
- c) prosté (netvůrčí, neautorské) databáze, tedy soubory systematicky nebo metodicky uspořádaných prvků nevykazující úroveň duševní uspořadatelské činnosti uvedenou pod písm. a) nebo b).

Autorskoprávní ochrana (§ 2 a násl. autorského zákona) se pak poskytuje jen databázím výše zmíněným pod písm. a) a b), nikoli databázím pod písm. c). Všechny tyto tři kategorie databází však mohou být nezávisle na existenci autorskoprávní ochrany rovněž předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze podle § 90 až § 93 autorského zákona, a to za předpokladu že pořizovatel databáze vynaložil kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad k pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze ve smyslu § 88a odst. 1 autorského zákona.

Má-li být trestný čin spáchán nikoli nepatrným zásahem do tohoto zvláštního práva pořizovatele databáze, musí být zřejmé, o jaké právo jde, tedy zda pachatel bez uděleného oprávnění k výkonu příslušného práva vytěžoval dotčenou databázi, resp. její podstatnou nebo nepodstatnou část, anebo zda ji zužitkoval, popřípadě jestli tak činil opakovaně a systematicky či zda jde o jiné jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze (§ 90 odst. 1 až 5 autorského zákona).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.11.2012

Spisová značka: 5 Tdo 966/2012

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

Předpisy: § 270 odst. 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání obviněného M. M. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 7 To 370/2011, a jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 4. 2011, sp. zn. 16 T 60/2007, a Obvodnímu soudu pro Prahu 6 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Obviněný M. M. byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 5. 2011, sp. zn. 16 T 60/2007, uznán vinným přečinem porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění zákona č. 306/2009 Sb. (dále jen ve zkratce „tr. zákoník“). Tohoto trestného činu se měl obviněný dopustit tím, že jako jednatel obchodní společnosti S., spol. s r. o., se sídlem P. 6, K. č. 540/34, na základě smlouvy o poskytování služeb ze dne 11. 5. 2004 uzavřené mezi obchodní společností S., spol. s r. o., a obchodní společností A., s. r. o., se sídlem P. 6, V. č. 634/19, si u obchodní společnosti A., s. r. o., objednal vytvoření databáze obchodních firem na internetových stránkách www.r.cz, přičemž posledně jmenované obchodní společnosti poskytl klasifikátor produktů a služeb obchodních firem – položka průmysl a velkoobchod, který je výběrem a uspořádáním obsahu totožný s klasifikátorem K. WF.9 2006, k němuž vlastní licenci na území České republiky obchodní společnost K. C. R., a. s., se sídlem P. 4, Č. č. 244/14, a to bez jakéhokoli podstatného kvalitativního nebo kvantitativního vkladu a bez výslovného souhlasu pořizovatele databáze – klasifikátoru, když ke konečnému umístění klasifikátoru na webovou stránku www.r.cz, tedy k zpřístupnění veřejnosti, došlo v přesně nezjištěné době koncem října 2004. Tím měl obviněný porušit ustanovení § 90 zákona č. 121/2000 Sb., v platném znění, a obchodní společnosti K. C. R., a. s., způsobit škodu ve výši 3 500 000,- Kč.

Za uvedený přečin byl obviněný odsouzen podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 4 měsíců, jehož výkon mu byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 18 měsíců. Podle § 68 odst. 1, 2 a 3 tr. zákoníku mu byl uložen i peněžitý trest ve výměře 100 denních sazeb s výší jedné denní sazby 500,- Kč, přičemž podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku mu byl pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání 2 měsíců. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byla poškozená obchodní společnost K. C. R., a. s., odkázána s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odvolání obviněného, které podal proti tomuto rozsudku soudu prvního stupně, Městský soud v Praze usnesením ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 7 To 370/2011, podle § 256 tr. ř. zamítl, neboť ho neshledal důvodným.

Obviněný M. M. podal dne 19. 12. 2011 proti citovanému usnesení Městského soudu v Praze prostřednictvím svého obhájce dovolání, které opřel o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Podle názoru obviněného se nedopustil jednání, které je mu kladeno za vinu, přičemž odvolací soud neprovedl důkazy, na základě nichž by bylo možné učinit závěr o tom, že obviněný poskytl obchodní společnosti A., s. r. o., databázi totožnou s tou, která byla v majetku obchodní společnosti K. C. R., a. s. Obviněný zde poukázal na výpovědi svědků P. Z. a P. Č. a jak dále zdůraznil, předmětnou databázi vytvořila, zpřístupnila veřejnosti a provozovala obchodní společnost

A., s. r. o. Podle přesvědčení obviněného si on neobjednal vytvoření databáze, protože předmětem smlouvy, kterou uzavřel s posledně jmenovanou společností, bylo vytvoření internetové aplikace s názvem „r.cz“ v podobě grafického návrhu úvodní stránky, struktury databáze a webového rozhraní. Obviněný považuje za nejasné, v jakém významu se v rozsudku soudu prvního stupně používá pojem „klasifikátor“. Podle jeho názoru je definice tohoto pojmu, kterou učinil znalec ve svém posudku, nepřiléhavá, přičemž i samotný znalecký posudek je nepřezkoumatelný zejména z toho důvodu, že znalec označil za synonyma pojmy „klasifikátor“ a „databáze“. Znalec rovněž neuvedl, v čem je klasifikátor K. WF.9 2006 jiný než jiné klasifikátory a v čem má spočívat podstatný kvalitativní nebo kvantitativní vklad jeho tvůrce.

Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 7 To 370/2011, a aby ho postupem podle § 265m tr. ř. zprostil obžaloby.

Nejvyšší státní zástupce se vyjádřil k dovolání obviněného M. M. prostřednictvím státní zástupkyně činné u Nejvyššího státního zastupitelství. Podle jejího názoru námitky obviněného směřují pouze proti rozhodným skutkovým zjištěním, z nichž vycházely soudy nižších stupňů, takže nejsou způsobilé naplnit uplatněný dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Proto státní zástupkyně závěrem svého vyjádření navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl dovolání obviněného, neboť bylo podáno z jiného důvodu, než jaké jsou uvedeny v § 265b tr. ř.

Nejvyšší soud jako soud dovolací zjistil, že obviněný M. M. podal dovolání jako oprávněná osoba, učinil tak prostřednictvím svého obhájce, včas a na správném místě, jeho dovolání směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je dovolání obecně přípustné, a podané dovolání obsahuje stanovené náležitosti.

Pokud jde o dovolací důvod, obviněný M. M. ho uplatnil s poukazem na ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., tedy že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

Protože námitky obviněného částečně odpovídají tomuto dovolacímu důvodu, Nejvyšší soud v rozsahu uvedeném v ustanoveních § 265i odst. 3 a 4 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného usnesení Městského soudu v Praze, jakož i řízení, které mu předcházelo. Po přezkoumání dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněného je zčásti důvodné.

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., o který opřel obviněný M. M. své dovolání, je dán tehdy, jestliže skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplňuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v tom, že rozhodná skutková zjištění neposkytují dostatečný podklad k závěru, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin se jedná. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotně právním posouzení, které lze dovodit za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

Obviněný M. M. však v části své argumentace obsažené v dovolání nesouhlasí s některými rozhodnými skutkovými zjištěními, která ve věci učinily soudy nižších stupňů, a s důkazy, na jejichž podkladě soudy dospěly k těmto skutkovým zjištěním, popřípadě se domáhá jiného hodnocení určitých důkazů (výpovědí svědků a znaleckého posudku). Tím obviněný především zpochybňuje výsledky provedeného dokazování a shledává existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v chybném procesním postupu soudů nižších stupňů. Předpoklady pro jiné právní posouzení spáchaného skutku tedy obviněný dovozuje v uvedeném rozsahu nikoli z argumentace odůvodňující odlišnou právní kvalifikaci skutku popsaného ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně, ale

jen z jiných (pro obviněného příznivějších) skutečností, než jaké vzaly v úvahu soudy obou stupňů.

K tomu ovšem Nejvyšší soud zdůrazňuje, že – jak vyplývá z ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. – důvodem dovolání nemůže být sama o sobě námitka vytýkající nesprávné (neúplné či odlišné) skutkové zjištění nebo vadné dokazování, neboť takový důvod zde není zahrnut. Formulace dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., který uplatnil obviněný, přitom znamená, že předpokladem jeho naplnění je nesprávné použití hmotného práva, ať již jde o hmotně právní posouzení skutku nebo o hmotně právní posouzení jiné skutkové okolnosti. Provádění důkazů, včetně jejich hodnocení a vyvozování skutkových závěrů z důkazů, však neupravuje hmotné právo, ale předpisy trestního práva procesního, zejména pak ustanovení § 2 odst. 5, 6, § 89 a násl., § 207 a násl. a § 263 odst. 6, 7 tr. ř. Proto při posuzování toho, zda je oprávněné tvrzení dovolatele o existenci citovaného dovolacího důvodu či nikoli, je dovolací soud vždy vázán konečným skutkovým zjištěním, které ve věci učinily soudy prvního a druhého stupně. Zmíněné dovolací námitky obviněného, jež se týkají správnosti těchto rozhodných skutkových okolností a hodnocení důkazů, které vedly k jejich zjištění, jsou tedy mimo rámec uplatněného dovolacího důvodu a Nejvyšší soud k nim nemohl nijak přihlížet.

Dále se Nejvyšší soud zabýval těmi námitkami obviněného M. M., které již odpovídají uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a jsou i opodstatněné, třebaže je obviněný částečně založil rovněž na polemice s některými skutkovými zjištěními a s provedenými důkazy. Jde především o tvrzení obviněného, podle něhož nenaplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku, zejména pokud jde zpřístupnění zákonem chráněné databáze veřejnosti a o zásah do práv obchodní společnosti K. C. R., a. s., vykonávaných ve vztahu ke klasifikátoru K. WF.9 2006 jako databázi.

K tomu Nejvyšší soud obecně připomíná, že přečinu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi. Popis skutku obsažený ve výroku o vině v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 5. 2011, sp. zn. 16 T 60/2007, ovšem zcela nevyjadřuje všechny uvedené zákonné znaky zmíněného přečinu, přičemž soud prvního stupně ani odvolací soud v odůvodnění svých rozhodnutí už nijak blíže nerozvedly tato skutková zjištění. Soudy obou nižších stupňů si především dostatečně neujasnily a náležitě nekonkretizovaly, do jakých práv k databázi měl obviněný M. M. zasáhnout, jakým způsobem se tak stalo a proč jde o zásah nikoli nepatrný. V rozhodnutí soudu prvního stupně se vyskytly i další nedostatky, které z podnětu odvolání neodstranil odvolací soud, ač tak měl učinit, a na něž výslovně neupozornil ani obviněný v podaném dovolání.

Obviněný byl odsouzen za neoprávněný nikoli nepatrný zásah do zákonem chráněných práv k databázi, za kterou považoval soud prvního stupně tzv. klasifikátor označený jako K. WF.9 2006, k němuž vykonávala práva na území České republiky obchodní společnost K. C. R., a. s. Pokud jde o pojem „databáze“, ustanovení § 88 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“), ji pro účely tohoto zákona vymezuje jako soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření. Podle § 2 odst. 2 a 5 autorského zákona se databáze považuje za souborné dílo, pokud je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvorem a jeho součásti jsou systematicky nebo metodicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jiným způsobem.

Z autorskoprávního hlediska lze tedy databáze rozlišovat jako:

a) souborná díla, tedy databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora (uspořadatele),

b) databáze považované za souborná díla, tedy původní (nejedinečné) databáze, které jsou způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu vlastním duševním výtvorem uspořadatele,

c) prosté (netvůrčí, neautorské) databáze, tedy soubory systematicky nebo metodicky uspořádaných prvků nevykazující úroveň duševní uspořadatelské činnosti uvedenou pod písm. a) nebo b).

Autorskoprávní ochrana (§ 2 a násl. autorského zákona) se pak poskytuje jen databázím zmíněným výše pod písm. a) a b), nikoli databázím pod písm. c). Všechny tyto tři kategorie databází ovšem mohou být nezávisle na existenci autorskoprávní ochrany rovněž předmětem zvláštního práva pořizovatele databáze podle § 90 až § 93 autorského zákona, a to za předpokladu, že pořizovatel databáze vynaložil kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad k pořízení, ověření nebo předvedení obsahu databáze ve smyslu § 88a odst. 1 autorského zákona, resp. v době spáchání činu ve smyslu § 88 odst. 1, věty druhé, autorského zákona ve znění účinném do 21. 5. 2006 (viz Telec, I., Tůma, P. Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 41, 56 a 721).

Soudy nižších stupňů však v trestní věci obviněného M. M. blíže nekonkretizovaly, do které z výše uvedených kategorií databází podle jejich názoru patří tzv. klasifikátor K. WF.9 2006, do práv k němuž měl obviněný zasáhnout, a zda vůbec takový klasifikátor požíval ochrany jako souborné autorské dílo (ve smyslu písm. a/ nebo b/ shora) či byl jen netvůrčí databází, která není předmětem autorského práva (v případě pod bodem c/ shora). Samotný odkaz soudu prvního stupně v popisu skutku na ustanovení § 90 autorského zákona k takové konkretizaci nestačí, protože toto ustanovení zakládá jen zvláštní práva pořizovatele databáze, která mu přísluší v případě všech tří kategorií databází bez ohledu na jejich případnou autorskoprávní ochranu, jak již Nejvyšší soud zdůraznil. Navíc je tvrzení soudu prvního stupně o tom, že obviněný „porušil“ citované ustanovení, velmi nepřesné, protože jde o ustanovení, které formuluje obsah zvláštního práva pořizovatele databáze, ale obviněný ho nemohl porušit v jeho celku, neboť jsou zde pravidla různé povahy včetně legálních definic. Obviněný tedy mohl nanejvýš postupovat v rozporu s ustanovením § 90 odst. 1 autorského zákona a vytěžovat nebo zužitkovat celý obsah databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části, aniž mu bylo pořizovatelem databáze uděleno oprávnění k výkonu tohoto práva, anebo si měl počínat v rozporu s ustanovením § 90 odst. 5 autorského zákona a opakovaně a systematicky vytěžovat nebo zužitkovat nepodstatné části obsahu databáze nebo se mohl dopustit jiného jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze, a které proto není dovoleno. Přitom vytěžováním databáze ve smyslu § 90 odst. 1 autorského zákona se rozumí trvalý nebo dočasný přepis celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad, a to jakýmikoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem (§ 90 odst. 2 autorského zákona). Zužitkováním databáze ve smyslu § 90 odst. 1 autorského zákona se pak rozumí jakýkoli způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním rozmnoženin, pronájmem, spojením on-line nebo jinými způsoby přenosu (§ 90 odst. 3 autorského zákona).

V rozsudku soudu prvního stupně ani v napadeném usnesení odvolacího soudu ovšem chybí bližší vymezení toho, do kterého z výše uvedených konkrétních práv pořizovatele databáze měl obviněný M. M. zasáhnout, tedy zda bez uděleného oprávnění k výkonu příslušného práva vytěžoval dotčenou databázi, resp. její podstatnou nebo nepodstatnou část, anebo zda ji zužitkoval, popřípadě jestli tak činil opakovaně a systematicky či zda jde o jiné jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze (§ 90 odst. 1 až 5 autorského zákona).

Další pochybnosti, které důvodně vytkl ve svém dovolání i obviněný, vyvolává způsob, jakým měl

obviněný zasáhnout do některého ze shora zmíněných a zákonem chráněných práv k databázi. Z tohoto hlediska je podstatné, že podle zjištění soudu prvního stupně obviněný „poskytl“ obchodní společnosti A., s. r. o., „klasifikátor produktů a služeb obchodních firem – položka průmysl a velkoobchod, který je výběrem a uspořádáním obsahu totožný s klasifikátorem K. WF.9 2006, k němuž vlastní licenci na území ČR společnost K. C. R., a. s., … a to bez jakéhokoli podstatného kvalitativního nebo kvantitativního vkladu a bez výslovného souhlasu pořizovatele databáze – klasifikátoru“. Z uvedeného popisu pak není zřejmé, co, v jaké konkrétní podobě a za jakým účelem obviněný dal k dispozici obchodní společnosti A., s. r. o., a v čem v důsledku toho spočívalo porušení práv pořizovatele databáze, protože zde není vyjádřeno vytěžování databáze ve smyslu § 90 odst. 2 autorského zákona (ve formě trvalého nebo dočasného přepisu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad) ani zužitkování databáze ve smyslu § 90 odst. 3 autorského zákona (způsobem zpřístupnění celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části veřejnosti rozšiřováním rozmnoženin atd.). V této souvislosti pak není patrné, jaký závěr učinil odvolací soud, pokud v odůvodnění napadeného rozhodnutí (s. 4) konstatoval, že „… zcela souhlasí s názorem obžalovaného, že se obžalovaný nedoznal ke zkopírování a užití části dat – klasifikátoru, že z citací e-mailové korespondence takový závěr naprosto nevyplývá …“. Navíc, jestliže soud prvního stupně v popisu skutku ve výroku o vině použil formulaci, podle níž „… ke konečnému umístění klasifikátoru na webovou stránku www.r.cz., tedy k zpřístupnění veřejnosti, došlo v přesně nezjištěné době, koncem října 2004 …“, pak takové konstatování nevyjadřuje, kdo zpřístupnil obsah databáze veřejnosti, resp. že to byl právě obviněný. Obviněnému M. M. se tedy v rozhodných skutkových zjištěních neklade za vinu pořízení neoprávněného přepisu obsahu chráněné databáze nebo jeho relevantní části a výslovně ani zpřístupnění obsahu databáze či jeho relevantní části veřejnosti, což jsou způsoby, jimiž by mohlo dojít k zásahu do práv pořizovatele databáze (§ 90 odst. 1 až 5 autorského zákona).

Konečně soudy nižších stupňů nevěnovaly vůbec žádnou pozornost ani další důležité otázce, proč – pokud skutečně došlo k zásahu do zákonem chráněných práv k databázi – jde o zásah nikoli nepatrný. Přestože se jedná o zákonný znak přečinu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku, v odůvodnění napadeného usnesení odvolacího soudu ani jemu předcházejícího rozsudku soudu prvního stupně není jakákoli zmínka o naplnění tohoto znaku a o okolnostech, které by ho odůvodňovaly. Tento nedostatek obou rozhodnutí souvisí i s vadou, kterou Nejvyšší soud vytkl již výše, totiž že není zřejmé, zda měl obviněný M. M. neoprávněně vytěžovat nebo zužitkovat celý obsah chráněné databáze či jen její část a zda jde o kvalitativně nebo kvantitativně podstatnou nebo nepodstatnou část obsahu databáze atd.

Ze všech shora konstatovaných důvodů proto Nejvyšší soud považuje námitky obviněného, jimiž zpochybnil naplnění zákonných znaků objektivní stránky skutkové podstaty přečinu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 odst. 1 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným, za důvodné.

Nejvyšší soud pak nemohl přehlédnout ani další nedostatek, jímž je zatížen rozsudek soudu prvního stupně a který v řízení o odvolání obviněného neodstranil ani odvolací soud. Jak je totiž mimo jiné zřejmé z popisu skutku ve výroku o vině, obviněný měl uvedeným přečinem způsobit poškozené obchodní společnosti K. C. r., a. s., škodu ve výši 3 500 000,- Kč. Takový závěr ovšem nemá žádný podklad v rozhodných skutkových zjištěních, ostatně proto soud prvního stupně podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázal poškozenou obchodní společnost s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Přitom nejde jen o pouhé formální pochybení, které by nebylo nutné napravit, jak se mylně domníval odvolací soud, protože obviněný nemohl být uznán vinným způsobením škody, a to dokonce ve zmíněné značné výši, ačkoli o ní měl již soud prvního stupně pochybnosti a odvolací soud ji považoval za nedoloženou s tím, že je obsažena ve výroku o vině jen v důsledku nekritického převzetí ze žalobního návrhu. Toto konstatování rozhodně nebylo způsobilé zhojit vadu uvedeného charakteru spojenou s nedůvodným přičítáním závažného škodlivého

následku k tíži obviněného (viz např. důsledky vyplývající z ustanovení § 135 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Proto Nejvyšší soud z podnětu podaného dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 7 To 370/2011, a jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 5. 2011, sp. zn. 16 T 60/2007. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušená rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 6, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Obvodní soud pro Prahu 6 tak v uvedeném rozsahu opětovně projedná věc obviněného M. M. a odstraní vady vytknuté tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu. Přitom především znovu posoudí, zda obviněný spáchaným skutkem naplnil všechny zákonné znaky posuzovaného přečinu, zejména jeho objektivní stránku. V této souvislosti se soud prvního stupně pečlivě vypořádá i s ostatními námitkami obviněného, které uplatňoval v dosavadním řízení, a to včetně jeho výhrad proti znaleckému posudku a časových nesrovnalostí vyplývajících z doby spáchání posuzovaného skutku (v roce 2004) a označení dotčeného klasifikátoru, které by mohlo svědčit o pozdější době jeho vydání (rok 2006).

Podle § 265s odst. 1 tr. ř. je soud nižšího stupně v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího soudu vysloveným v tomto dovolacím rozhodnutí (§ 265s odst. 1 tr. ř.) a je povinen respektovat zákaz reformationis in peius (§ 265s odst. 2 tr. ř.).

Protože vady napadeného rozhodnutí zjištěné Nejvyšším soudem na podkladě dovolání obviněného M. M. nebylo možno odstranit v případném veřejném zasedání dovolacího soudu, bylo rozhodnuto o tomto dovolání podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání Nejvyššího soudu.